

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика, професор
Наталія САВИЧУК

2026 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Климової Юлії Вікторівни
на тему: «Структурно-функціональний стан кісткової тканини, фізичний
розвиток та рівень вітаміну Д у дітей шкільного віку»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22
«Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія».**

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачем Климовою Юлією Вікторівною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НМАПО імені П. Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірантка Климова Юлія Вікторівна здобула глибинні знання зі спеціальності; оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набула універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; набула мовних компетентностей.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Климової Юлії Вікторівни був затверджений рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика від 18.01.2017, протокол № 1.

Науковий керівник:

- Бекетова Галина Володимирівна, професор кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України.

Термін виконання роботи: 2016-2026 роки.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспірантки Климової Юлії Вікторівни виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної (проміжної), підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

3. Актуальність теми дисертації.

Актуальність дослідження зумовлена високою поширеністю структурно-функціональних порушень кісткової тканини серед дітей та підлітків, які є однією з провідних причин дитячої інвалідності в Україні та мають значні соціально-економічні наслідки. Формування оптимальної пікової кісткової маси в період росту є стратегічним завданням охорони здоров'я, адже навіть незначне її підвищення здатне суттєво знизити ризик остеопоротичних переломів у майбутньому. Водночас відсутність уніфікованих алгоритмів ранньої діагностики та недостатнє врахування чинників способу життя, харчування й забезпеченості організму вітаміном D ускладнюють своєчасне виявлення порушень. Тому комплексний аналіз фізичного розвитку, мінеральної щільності та якості кісткової тканини з урахуванням статусу вітаміну D є необхідним для підвищення точності діагностики, раннього виявлення ризиків і впровадження ефективних профілактичних заходів, що сприятиме збереженню здоров'я дитячого населення та зменшенню тягаря захворювань кістково-м'язової системи.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспірантки Климової Юлії Вікторівни на тему «Структурно-функціональний стан кісткової тканини, фізичний розвиток та рівень вітаміну Д у дітей шкільного віку» виконано в межах НДР кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації «Передумови формування соматичної патології у дітей та підлітків та удосконалення лікувально-реабілітаційних заходів» (№ державної реєстрації 0114U002213), керівник НДР – член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, професор кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика Бекетова Г.В., та є фрагментом даної науково-дослідної роботи.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Аспіранткою Климовою Юлією Вікторівною вперше:

- з'ясовано поширеність недостатності та дефіциту вітаміну D у школярів у віці від 8 до 17 років м. Києва за останні 5 років;
- визначено показники фізичного розвитку в дітей та підлітків м. Києва залежно від рівня забезпеченості вітаміном D;
- вивчено показники мінеральної щільності та якості кісткової тканини у дітей, які проживають у м. Києві залежно від віку, статі та рівня забезпеченості вітаміном D;
- у дітей в Україні застосовані показники TBS для оцінки якості кісткової тканини;
- з'ясовано стан фактичного харчування в дітей та підлітків та його вплив на забезпеченість вітаміном D;
- виявлено статистично значущі фактори ризику, що зумовлюють виникнення структурно-функціональних порушень кісткової тканини у дітей та підлітків та створено прогностичну математичну модель;
- розроблено алгоритм діагностики структурно-функціональних порушень кісткової тканини у дітей.

6. Нові науково обгрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Практичне значення роботи полягає в тому, що було:

1. Сформовано сучасні нормативні дані щодо мінеральної щільності та якості кісткової тканини у дітей та підлітків м. Києва залежно від рівня їхнього фізичного розвитку, віку та забезпеченості вітаміном D.

2. Створено математичну модель прогнозу розвитку порушення структурно-функціонального стану кісткової тканини у дітей та підлітків.

3. Розроблено та впроваджено в роботу лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я алгоритм діагностики порушень мінеральної щільності кісткової тканини у школярів м. Києва.

Алгоритм прогнозування та діагностики порушень мінералізації кісткової тканини у дітей та підлітків впроваджено в діяльність закладів охорони здоров'я: КНП ЦПМСД №1 Дніпровського району м. Києва (акт впровадження від 14.11.2025), Київська обласна дитяча лікарня м. Боярка (акт впровадження від 18.10.2025).

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аспірантка Климова Юлія Вікторівна особисто провела обстеження та анкетування 142 дітей віком від 8 до 17 років, що забезпечило репрезентативність дослідження. Результати анамнестичних, клінічних, інструментальних та лабораторного методів дослідження вносились у сформовану базу даних. Статистична обробка отриманих даних здійснювалася загальноприйнятими методами варіаційної статистики з використанням пакету прикладних програм Microsoft Excel 2021 та Statistics (IBM Corp, Нью-Йорк, США). Рівень значущості встановили на рівні $p \leq 0,05$. Відповіді, отримані за результатами анкетування, представлені у вигляді відносної кількості у відсотках, абсолютних значеннях та 95 % довірчого інтервалу, розрахованого методом Вілкоксона. Для аналізу статистичної різниці номінальних даних використовували таблицю частот і χ^2 Пірсона. Залежно від значення в комірці таблиці застосовувався точний критерій Фішера, або χ^2 з поправкою Єйтса.

Нормальність розподілу оцінювали за критеріями Шапіро-Вілка, Колмогорова-Смирнова. Численні дані, що підлягали нормальному розподілу, представлені у вигляді $M \pm \sigma$, де M – середнє значення, σ – середньоквадратичне відхилення. Дані, що не відповідали нормальному розподілу, були представлені у вигляді $Me [25\%; 75\%]$, де Me – медіана, 25% – перший кuartиль, або 25-й процентиль, 75% – другий кuartиль, або 75-й процентиль. Якщо числові значення підпорядковувалися нормальному

розподілу, використовувався t-критерій або однофакторний дисперсійний аналіз ANOVA. Для виявлення статистично значущих відмінностей в даних, що не відповідали нормальному розподілу, між двома незалежними групами використовували критерій Манна-Вітні. Для виявлення різниці між трьома групами порівняння – критерій Краскела-Волліса з подальшим попарним порівнянням. Кореляційний зв'язок досліджували за допомогою рангової кореляції Спірмена.

8. Апробація результатів дисертації.

Основні результати досліджень було представлено та схвалено на науково-практичних конференціях: XI міжнародній конференції молодих учених «Захворювання кістково-м'язової системи та вік» (м. Київ, 2018), науково-практичній конференції молодих учених «Проблеми сьогодення в педіатрії» (м. Харків, 2018), науково-практичній конференції з міжнародною участю «European Biomedical Young Scientist Conference NMAPE» (м. Київ, 2018), XII міжнародній конференції молодих учених «Захворювання кістково-м'язової системи та вік» (м. Київ, 2019), он-лайн конференції молодих учених, організованій школою ЮМФОС та Національним інститутом терапії імені Л.Т. Малої НАМН України (2019), науково-практичній конференції молодих учених «Складний пацієнт у практиці педіатра» (м. Київ, 2019), Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «YOUNG SCIENCE 2.0» (м. Київ, 2020), науково-практичній конференції з міжнародною участю «X Академічна школа педіатрії» 9–11.06.2022 року, м. Київ (у on-line форматі); «XI Академічна школа педіатрії» 7–10.10.2022 року, м. Київ (в on-line форматі); «XII Академічна школа педіатрії» 1–4.03.2023 року, м. Київ (в on-line форматі); науково-практичній конференції з міжнародною участю «XIII Академічна школа педіатрії» 12–15.10.2023 року, м. Київ (в on-line та off-line форматі); «XIV Академічна школа педіатрії» 29.02–3.03.2024 року, м. Трускавець (в on-line та off-line форматі); «XV Академічна школа педіатрії» 8.10–11.10.2024 року, Буковель (в on-line та off-line форматі), «XVI Академічна школа педіатрії» 27.02–2.03.2025 року, м. Трускавець (в on-line та off-line форматі), «XVII Академічна школа педіатрії» 15.10–18.10.2025 року, м. Львів (в on-line та off-line форматі); «XVIII Академічна школа педіатрії» 26.02–01.03.2026 року, м. Трускавець (в on-line та off-line форматі).

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та захищених за темою дисертації.

За матеріалами дисертації опубліковано 4 наукові праці у фахових виданнях України, із них 1 стаття в журналі, що індексується в міжнародній

науково-метричній базі Web of Science та 3 статті у виданнях, що індексуються в міжнародній науково-метричній базі Scopus.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Поворознюк В.В., Бекетова Г.В., **Климова Ю.В.**, Мусієнко А.С. Рівень 25(OH)D, дефіцит та недостатність у школярів міста Києва. Світ медицини та біології. 2021; 1(75): 135-139. DOI <http://dx.doi.org/10.26724/2079-8334-2021-1-75-135-138> (**журнал входить до міжнародної наукометричної бази даних Web of Science**).

2. Бекетова Г.В., **Климова Ю.В.** Харчування в підтримці здорового скелета. Здоров'я дитини. 2024; 19 (4): 13-20. DOI <http://dx.doi.org/10.22141/2224-0551.19.4.2024.1703> (**журнал входить до міжнародної наукометричної бази даних Scopus**).

3. Бекетова Г.В., Климова Ю.В. Мінеральна щільність та якість кісткової тканини у дітей та підлітків. Здоров'я дитини. 2025; 20 (2): 128-35. DOI <https://doi.org/10.22141/2224-0551.20.2.2025.1803> (**журнал входить до міжнародної наукометричної бази даних Scopus**).

4. Бекетова Г.В., Маліновська Д.О., Мошич О.О., **Климова Ю.В.**, Бекетова Н.В., Мошич О.П. Ожиріння та його наслідки для здоров'я дітей, підлітків і дорослих: що на сьогодні відомо? Eastern Ukrainian Medical Journal 2025;13(4):974-992 DOI: [https://doi.org/10.21272/eumj.2025;13\(4\):974-992](https://doi.org/10.21272/eumj.2025;13(4):974-992) (**журнал входить до міжнародної наукометричної бази даних Scopus**).

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

У процесі виконання дисертації здобувачем особисто відібрано та проаналізовано вітчизняну та іноземну наукову літературу з проблеми, яка вивчалася, визначено мету і завдання дослідження, а також здійснено всі клінічні обстеження. Авторкою дисертації самостійно проводилась оцінка й інтерпретація даних анамнестичного, клінічного, інструментальних та лабораторного методів дослідження. Проведено статистичну обробку отриманих результатів, їх інтерпретацію, сформульовано основні положення, висновки та практичні рекомендації.

У наукових публікаціях, написаних у співавторстві, дисертантці належить аналіз літературних даних, результати обстеження пацієнтів, статистична обробка даних, участь у підготовці текстів статей до друку.

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи

дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики.

За результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика. Аспіранткою Климовою Юлією Вікторівною вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики. За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол № 10 від 30.10.2016 р.).

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

Дисертацію представлено на 176 сторінках машинописного тексту, вона складається зі вступу, аналітичного огляду літератури, розділу, у якому описано методи дослідження й загальну клінічну характеристику обстежених дітей, трьох розділів щодо результатів власних досліджень, висновків, практичних рекомендацій та літературних джерел, із них 14 кирилицею та 153 латиницею і займають 18 сторінок. Дисертаційна робота ілюстрована 18 таблицями та 38 рисунками.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспірантки Климової Юлії Вікторівни, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

Аспіранткою Климовою Юлією Вікторівною здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Климова Юлія Вікторівна оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару від 30.03.2026 (протокол № 1) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження вирішують важливе наукове завдання – удосконалення діагностики структурно-функціональних порушень кісткової тканини у дітей та підлітків шляхом комплексного аналізу показників фізичного розвитку, мінеральної щільності та якості кісткової тканини з урахуванням рівня забезпеченості організму вітаміном Д, що дає змогу підвищити точність виявлення ранніх змін у кістковій системі та сприяти своєчасному впровадженню профілактичних заходів щодо захворювань кістково м'язової системи та їх вчасного лікування. Дисертація аспірантки Климової Юлії Вікторівни на тему «Структурно-функціональний стан кісткової тканини, фізичний розвиток та рівень вітаміну Д у дітей шкільного віку» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 228 Педіатрія повністю відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 №40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді відповідного профілю.

Головуючий на засіданні

фахового семінару,

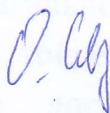
завідувачка кафедри педіатрії, неврології
та медичної реабілітації НУОЗ України
імені П. Л. Шупика
к.мед.н., доцент

Оксана НАЗАР

Рецензенти:

доцент кафедри педіатрії, неврології та
медичної реабілітації НУОЗ України
імені П. Л. Шупика
к.мед.н., доцент

Оксана СОЛДАТОВА

доцент кафедри педіатрії, неврології та
медичної реабілітації НУОЗ України
імені П. Л. Шупика
к.мед.н., доцент

Ірина ГОРЯЧЕВА